

Bijlage: self-assessment tijd, middelen en honoraria

Hulpmiddel voor uw organisatie: Dit self-assessment is bedoeld als hulpmiddel om binnen uw accountantsorganisatie actief aan de slag te gaan met het thema tijd, middelen en de in rekening gebrachte honoraria. Het biedt handvatten om te reflecteren op dit thema en hierover intern het gesprek te voeren. Daar waar nodig, kunt u verbeteringen aanbrengen. Zo draagt u bij aan het versterken van de randvoorwaarden die nodig zijn om wettelijke controles zorgvuldig uit te voeren.

Tips voor gebruik:

- Ga per vraag na hoe u als accountantsorganisatie hier invulling aan geeft in uw schriftelijk beleid, procedures of richtlijnen.
- Gebruik de commentaarvelden om benodigde acties of verbeterpunten vast te leggen.
- Voer gesprekken met collega's van verschillende ervaringsniveaus om mogelijke knelpunten of signalen te identificeren.
- Bespreek de uitkomsten en eventuele vervolgstappen binnen uw organisatie (*denk aan beleidsbepalers, kwaliteitsbepalers, compliance officer(s) en externe accountants*).

Disclaimer:

Dit self-assessment is uitsluitend bedoeld als hulpmiddel. We vragen u *op dit moment* niet om het self-assessment naar de AFM te sturen. Wel kan de AFM op een later moment met u in gesprek gaan over welke inzichten de self-assessment u heeft opgeleverd en welke concrete vervolgstappen u mogelijk heeft genomen. Het invullen van deze vragenlijst volstaat niet voor compliance doeleinden, maar is een startpunt voor u als accountantsorganisatie om te reflecteren op het thema tijd, middelen en de in rekening gebrachte honoraria en hiermee aan de slag te gaan.

1. Inzet en beheersing tijd en middelen

1.1 Algemeen tijd en middelen

Vraag 1

Waarborgt u, alvorens een wettelijke controle wordt aanvaard of gecontinueerd, dat de volgende elementen worden geëvalueerd [art. 12 lid 1 sub c Bta/art. 15 Bta]:

Antwoord:		
Beschikbaarheid van de benodigde tijd;	Ja	Nee
Beschikbaarheid van de benodigde (<i>personele, technologische en intellectuele</i>) middelen; en	Ja	Nee
Beschikbaarheid van het benodigde gekwalificeerde personeel (<i>inclusief ingeschakelde deskundigen, inhuur en/of outsourcing</i>).	Ja	Nee
Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:		
Benodigde acties:		

Vraag 2

Waarborgt u dat uw medewerkers u de informatie verstrekken die van belang is voor de beoordeling van de in vraag 1 genoemde elementen [art. 12 lid 3 Bta]?

Antwoord:	
Ja	Nee
Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:	
 <	

Vraag 3

Monitort u of wordt voldaan aan de evaluatie van de benodigde tijd, middelen en gekwalificeerd personeel (*denk hierbij aan; is het duidelijk wie verantwoordelijk is voor de monitoring, hoe deze plaatsvindt en hoe opvolging wordt gegeven aan eventuele tekortkomingen uit de evaluatie*)?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 4

Waarborgt u dat de beoordeling van de benodigde tijd, middelen en gekwalificeerd personeel schriftelijk wordt vastgelegd (*bijvoorbeeld in het controledossier, een specifieke tool voor CEAC (client- en opdrachtaanvaarding/continuering), of iets soortgelijks*) [art. 12 lid 2 Bta]?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 5

Monitort u gedurende de uitvoering van controleopdrachten of de beschikbaar gestelde tijd, middelen en gekwalificeerd personeel toereikend zijn om de wettelijke controle zorgvuldig uit te voeren?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 6

Als de externe accountant heeft vastgesteld dat de toegewezen of ter beschikking gestelde tijd, middelen en gekwalificeerd personeel onvoldoende of ongeschikt waren gelet op de omstandigheden van de controleopdracht, neemt u dan passende maatregelen, waaronder het communiceren met geschikte personen over de noodzaak om aanvullende of alternatieve middelen voor de opdracht toe te wijzen of ter beschikking te stellen [NV COS 220.27]?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 7

Waarborgt u dat een opdracht tot het verrichten van een wettelijke controle wordt beëindigd indien na aanvaarding of continuering informatie bekend wordt t.a.v. de benodigde tijd, middelen en gekwalificeerd personeel die, indien eerder bekend geweest, had geleid tot het niet aanvaarden of slechts in gewijzigde vorm aanvaarden van de opdracht, tenzij voortzetting in gewijzigde vorm mogelijk is [art. 13 lid 1 sub a Bta]?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 8

Stelt u periodiek vast of de ingezette personele, technologische en intellectuele middelen effectief bijdragen aan het realiseren van de door u gewenste kwaliteit van de wettelijke controle?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 9

In welke mate wordt binnen uw accountantsorganisatie, op verschillende ervaringsniveaus, ervaren dat financiële prioriteiten beperkingen opleggen aan de beschikbare tijd en middelen om een zorgvuldige uitvoering van de wettelijke controle te waarborgen?

Antwoord:			
	Grote mate	Beperkte mate	Niet
Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:			
Benodigde acties:			

Vraag 10

Waarborgt u dat een externe accountant en andere leden van het opdrachtteam tijdig en openlijk signalen of ervaringen kunnen delen wanneer zij knelpunten ervaren bij het inzetten van voldoende en passende tijd en middelen voor het waarborgen van de kwaliteit van de wettelijke controle?

Antwoord:		
	Ja	Nee
Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:		
Benodigde acties:		

1.2 Personele middelen

Vraag 11

Is in uw beleid opgenomen dat voordat een deskundige (*intern of extern*) wordt ingeschakeld, expliciet beoordeeld moet worden of deze persoon beschikt over de juiste competenties en capaciteiten?

Antwoord:

Ja Nee

Indien ja, geef per type deskundige aan of deze beoordeling plaatsvindt en welke competenties en capaciteiten daarbij worden meegenomen:

	Antwoord:	Te beoordelen competenties en capaciteiten:
<i>IT-auditor</i>	Ja Nee	
<i>Data-specialist/-analist</i>	Ja Nee	
<i>Waarderingsexpert (incl. taxateur)</i>	Ja Nee	
<i>Forensisch expert</i>	Ja Nee	
<i>Actuaris</i>	Ja Nee	
<i>Belastingadviseur</i>	Ja Nee	
<i>Verslaggevingsspecialist</i>	Ja Nee	
<i>Overige specialist, namelijk:</i>	Ja Nee	

Vraag 12

Evalueert u na afronding van een controleopdracht of de ingezette uren (*begroot versus gerealiseerd*) toereikend zijn geweest in relatie tot de aard en omstandigheden van de uitgevoerde controlewerkzaamheden en wordt opvolging gegeven aan eventuele tekortkomingen uit de evaluatie?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

1.3 Technologische middelen

Vraag 13

Is in uw beleid vastgelegd en is het voor medewerkers duidelijk, welke technologische hulpmiddelen beschikbaar zijn ter ondersteuning van de uitvoering van de wettelijke controle?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 14

Heeft u schriftelijk beleid, procedures of richtlijnen opgesteld waarin overwegingen of verantwoordelijkheden voor het opdrachtteam zijn opgenomen bij het gebruik van de technologische hulpmiddelen?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 15

Monitort u dat de technologische middelen worden ingezet zoals voorgeschreven (*denk hierbij aan; is het duidelijk wie verantwoordelijk is voor de monitoring, hoe deze plaatsvindt en hoe opvolging wordt gegeven aan eventuele tekortkomingen uit de evaluatie*)?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

1.4 Intellectuele middelen

Vraag 16

Is in uw beleid vastgelegd, en is het voor medewerkers duidelijk, welke intellectuele hulpmiddelen beschikbaar zijn ter ondersteuning van de uitvoering van de wettelijke controle [NV COS 220.A68]?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 17

Heeft u schriftelijk beleid, procedures of richtlijnen opgesteld waarin overwegingen of verantwoordelijkheden van het opdrachtteam zijn opgenomen bij het gebruik van de intellectuele hulpmiddelen?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 18

Monitort u als accountantsorganisatie dat de intellectuele middelen worden ingezet zoals voorgeschreven (*denk hierbij aan; is het duidelijk wie verantwoordelijk is voor de monitoring, hoe deze plaatsvindt en hoe opvolging wordt gegeven aan eventuele tekortkomingen uit de evaluatie*)?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

2. In rekening gebrachte honoraria

Vraag 19

Heeft u een systematische, toegankelijke en actuele cliënten-administratie waarin per controlecliënt de per boekjaar in rekening gebrachte vergoedingen voor de wettelijke controle worden bijgehouden [art. 10 lid 1 sub d Bta]?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 20

In welke mate ondervindt uw accountantsorganisatie uitdagingen bij het vaststellen van toereikende honoraria?

Antwoord:

Grote mate Beperkte mate Niet

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 21

Waarborgt u dat voor de uitvoering van wettelijke controles geen vergoeding wordt ontvangen waarbij het bedrag van de vergoeding afhankelijk is gesteld van [art. 29 lid 1 Bta]:

Antwoord:		
Aanvullende diensten die u verleent aan de controlecliënt? of	Ja	Nee
De strekking van de af te geven accountants- verklaring?	Ja	Nee
Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:		
Benodigde acties:		

Vraag 22

Waarborgt u dat de grondslag voor de berekening van de vergoeding voor iedere wettelijke controle elk jaar van tevoren met de controlecliënt wordt overeengekomen [art. 29 lid 2 Bta]:

Antwoord:		
	Ja	Nee
Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:		
Benodigde acties:		

Vraag 23

Waarborgt u dat de overeengekomen vergoedingen voor de wettelijke controle niet resultaatafhankelijk zijn [art. 23 ViO sub b)?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 24

Waarborgt u dat u inzicht heeft in het totaal van vergoedingen die bij een verantwoordelijke partij in rekening zijn gebracht, en op welke wijze beoordeelt u of deze vergoedingen zodanig van materieel belang zijn dat nadere maatregelen vereist zijn [art 24 ViO)?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 25

Waarborgt u dat wordt beoordeeld of sprake is van bedreigingen die maatregelen vereisen, in het geval van een aanzienlijke betalingsachterstand door een verantwoordelijke partij ten aanzien van vergoedingen voor assurance-opdrachten en overige dienstverlening [art. 26 ViO]?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 26

In welke mate wordt binnen uw accountantsorganisatie, op verschillende ervaringsniveaus, ervaren dat prijs- en budgetdruk invloed heeft op de afstemming van de honoraria?

Antwoord:

Grote mate Beperkte mate Niet

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 27

Monitort u, alvorens een wettelijke controle wordt aanvaard of gecontinueerd, dat een honorarium in rekening wordt gebracht dat toereikend is om de controle in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving uit te voeren?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties:

Vraag 28

Evalueert u na afronding van een controleopdracht of het in rekening gebrachte honorarium passend en toereikend is geweest in relatie tot de uitgevoerde werkzaamheden en wordt opvolging gegeven aan eventuele tekortkomingen uit de evaluatie?

Antwoord:

Ja Nee

Geef aan hoe u hier invulling aan geeft:

Benodigde acties: